ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 17.3.2023
COM(2023) 143 final

2023/0074 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την υποβολή πρότασης τροποποίησης του παραρτήματος Ι της σύμβασης περί της διατήρησης των αποδημητικών ειδών που ανήκουν στην άγρια πανίδα (CMS), ενόψει της 14ης συνεδρίασης της διάσκεψης των μερών

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρούσα πρόταση αφορά την απόφαση για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στη σύμβαση περί της διατήρησης των αποδημητικών ειδών που ανήκουν στην άγρια πανίδα (CMS), σε σχέση με την υποβολή προτάσεων για λήψη αποφάσεων από τη 14η συνεδρίαση της διάσκεψης των μερών για την τροποποίηση των παραρτημάτων της εν λόγω σύμβασης.

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

2.1. Σύμβαση περί της διατήρησης των αποδημητικών ειδών που ανήκουν στην άγρια πανίδα (CMS)

Η σύμβαση περί της διατήρησης των αποδημητικών ειδών που ανήκουν στην άγρια πανίδα (στο εξής: σύμβαση) αποσκοπεί στη διατήρηση των χερσαίων και θαλάσσιων αποδημητικών ειδών, καθώς και των αποδημητικών πτηνών, σε ολόκληρη την περιοχή κατανομής τους. Πρόκειται για διακυβερνητική συνθήκη, η οποία έχει συναφθεί υπό την αιγίδα του προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το περιβάλλον και αφορά τη διατήρηση της άγριας ζωής και των οικοτόπων σε παγκόσμια κλίμακα. Τα αποδημητικά είδη που πρέπει να διατηρηθούν παρατίθενται στα παραρτήματα I (απειλούμενα είδη) και II (είδη που πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συμφωνιών) της σύμβασης. Η σύμβαση άρχισε να ισχύει την 1η Νοεμβρίου 1983.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος της σύμβασης[1].

2.2. Η διάσκεψη των μερών

Η διάσκεψη των μερών είναι το όργανο λήψης αποφάσεων της σύμβασης, το οποίο είναι αρμόδιο να εκτιμά την κατάσταση διατήρησης των αποδημητικών ειδών και, ακολούθως, να τροποποιεί τα παραρτήματα I και II της σύμβασης. Σύμφωνα με το άρθρο XI της σύμβασης, προτάσεις τροποποίησης μπορούν να υποβληθούν από οποιοδήποτε μέρος, εγκρίνονται δε με πλειοψηφία δύο τρίτων των μερών που είναι παρόντα και ψηφίζουν.

Η δέκατη τέταρτη συνεδρίαση της διάσκεψης των μερών θα διεξαχθεί στη Σαμαρκάνδη (Ουζμπεκιστάν) από τις 23 έως τις 28 Οκτωβρίου 2023. Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας για την υποβολή προτάσεων για τροποποιήσεις έχει καθοριστεί από τη γραμματεία της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο XI παράγραφος 3, η 26η Μαΐου 2023. Συνεπώς, το Συμβούλιο πρέπει να λάβει απόφαση σχετικά με τον καθορισμό της θέσης που θα ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης κατά τη δέκατη τέταρτη συνεδρίαση της διάσκεψης των μερών όσον αφορά την υποβολή προτάσεων για τροποποιήσεις.

Πριν από τη δέκατη τέταρτη συνεδρίαση της διάσκεψης των μερών, η γραμματεία της σύμβασης μπορεί να ανακοινώσει προτάσεις άλλων μερών για την τροποποίηση των παραρτημάτων I και II της σύμβασης, οι οποίες μπορεί να απαιτήσουν περαιτέρω απόφαση σχετικά με τον καθορισμό της θέσης που θα ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης όσον αφορά τις προτάσεις αυτές.

2.3. Προβλεπόμενη πράξη της διάσκεψης των μερών

Για τη δέκατη τέταρτη συνεδρίαση της διάσκεψης των μερών, προτείνεται η Ένωση να υποβάλει πρόταση για την τροποποίηση του παραρτήματος I της σύμβασης, προκειμένου να

[1] Απόφαση 82/461/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 1982, για τη σύναψη σύμβασης περί της διατήρησης των αποδημητικών ειδών που ανήκουν στην άγρια πανίδα (ΕΕ L 210 της 24.6.1982, σ. 10).

ενισχυθεί η προστασία ενός είδους κητοειδών, της φώκαινας της Κυρίως Βαλτικής (*Phocoena phocoena*), σε ολόκληρη την περιοχή κατανομής του, ακόμη και εκτός της Ένωσης.

Η προς έκδοση πράξη, αν εγκριθεί, θα καταστεί δεσμευτική για τα μέρη σύμφωνα με το άρθρο XI της σύμβασης, το οποίο προβλέπει ότι η τροποποίηση των παραρτημάτων αρχίζει να ισχύει, για όλα τα μέρη, ενενήντα ημέρες μετά τη διάσκεψη των μερών κατά την οποία εγκρίθηκε, με εξαίρεση τα μέρη που διατυπώνουν επιφύλαξη.

3. ΘΕΣΗ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΕΙ ΕΞ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

Η πρόταση της Ένωσης για την τροποποίηση του παραρτήματος Ι βασίζεται στις ακόλουθες εκτιμήσεις: 1) η εγγραφή των ειδών αυτών είναι επιστημονικά έγκυρη· 2) η εν λόγω εγγραφή είναι σύμφωνη με τη νομοθεσία της ΕΕ· και 3) η Ένωση έχει δεσμευτεί όσον αφορά τη διεθνή συνεργασία για την προστασία της βιοποικιλότητας.

Η πρόταση συνάδει με το όγδοο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον έως το 2030[2] και τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030[3], ιδίως με τη βασική δέσμευση 14 του σχεδίου αποκατάστασης της φύσης της ΕΕ, σύμφωνα με την οποία *τα παρεμπίπτοντα αλιεύματα ειδών εξαλείφονται ή μειώνονται σε επίπεδο που επιτρέπει την ανάκαμψη και τη διατήρηση των ειδών*. Η πρόταση αυτή δεν θα απαιτήσει καμία αλλαγή στο ενωσιακό δίκαιο, δεδομένου ότι αφορά είδη τα οποία προστατεύονται ήδη από το ενωσιακό δίκαιο, ιδίως μέσω της οδηγίας της ΕΕ για τους οικοτόπους[4] (η οποία απαγορεύει την αλίευση ή τη θανάτωση κητοειδών εντός της ΕΕ) και της κοινής αλιευτικής πολιτικής της ΕΕ[5]. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε στις 21 Φεβρουαρίου 2023 το «Σχέδιο δράσης της ΕΕ: Προστασία και αποκατάσταση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων για βιώσιμη και ανθεκτική αλιεία», που απορρέει από τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030, καλώντας τα κράτη μέλη της ΕΕ να εγκρίνουν ή να συστήσουν μέτρα για την ελαχιστοποίηση των παρεμπιπτόντων αλιευμάτων φώκαινας της Κυρίως Βαλτικής (ή τη μείωσή τους στο επίπεδο που επιτρέπει την πλήρη ανάκαμψη του πληθυσμού)[6].

Η πρόταση δεν δημιουργεί νέες απαιτήσεις παρακολούθησης ή υποβολής εκθέσεων. Όλα τα σχέδια εφαρμογής και παρακολούθησης θα αποτελούν μέρος των συνήθων δραστηριοτήτων εφαρμογής και παρακολούθησης στο πλαίσιο της σύμβασης. Επιπλέον, δεν υπάρχουν δημοσιονομικές επιπτώσεις.

Πραγματοποιήθηκε άτυπη ανταλλαγή προκαταρκτικών απόψεων με τα κράτη μέλη μέσω γραπτής διαβούλευσης με τα κράτη μέλη της πλατφόρμας της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα (EUBP).

Συνεπώς, η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης θα πρέπει να είναι να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να υποβάλει την προαναφερθείσα πρόταση στη γραμματεία της σύμβασης.

---

2 EUR-Lex - 32022D0591 - EL - EUR-Lex (europa.eu)

3 EUR-Lex - 52020DC0380 - EL - EUR-Lex (europa.eu)

4 Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7).

5 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την Κοινή Αλιευτική Πολιτική (ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 22).

6 Βλ. επίσης τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2022/303 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2021, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1241 όσον αφορά τη λήψη μέτρων για τη μείωση των παρεμπιπτόντων αλιευμάτων του μόνιμου πληθυσμού φώκαινας της Κυρίως Βαλτικής (Phocoena phocoena) στη Βαλτική Θάλασσα.

4. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

4.1. Διαδικαστική νομική βάση

4.1.1. Αρχές

Το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει την έκδοση αποφάσεων για τον καθορισμό «*των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, σε όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας*».

Η έννοια των «*πράξεων που παράγουν έννομα αποτελέσματα*» περιλαμβάνει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα δυνάμει των κανόνων του διεθνούς δικαίου που διέπουν το εκάστοτε όργανο. Περιλαμβάνει επίσης κείμενα που δεν έχουν μεν δεσμευτική ισχύ βάσει του διεθνούς δικαίου, αλλά «*επηρεάζουν με καθοριστικό τρόπο το περιεχόμενο των ρυθμίσεων που θεσπίζει ο νομοθέτης της Ένωσης*»[7].

4.1.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Η διάσκεψη των μερών είναι όργανο που έχει συσταθεί με συμφωνία, και συγκεκριμένα με τη σύμβαση περί της διατήρησης των αποδημητικών ειδών που ανήκουν στην άγρια πανίδα (CMS).

Η πράξη την οποία καλείται να θεσπίσει η διάσκεψη των μερών συνιστά πράξη που παράγει έννομα αποτελέσματα. Η προς έκδοση πράξη θα είναι δεσμευτική δυνάμει του διεθνούς δικαίου σύμφωνα με το άρθρο XI της σύμβασης περί της διατήρησης των αποδημητικών ειδών που ανήκουν στην άγρια πανίδα.

Η προς έκδοση πράξη δεν συμπληρώνει ούτε τροποποιεί το θεσμικό πλαίσιο της σύμβασης.

Συνεπώς, η διαδικαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

4.2. Ουσιαστική νομική βάση

4.2.1. Αρχές

Η ουσιαστική νομική βάση για την έκδοση απόφασης δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ εξαρτάται πρωτίστως από τον στόχο και το περιεχόμενο της προς έκδοση πράξης σε σχέση με την οποία λαμβάνεται θέση εξ ονόματος της Ένωσης. Εάν η προς έκδοση πράξη επιδιώκει διττό σκοπό ή έχει δύο συνιστώσες και εάν ένας από τους σκοπούς ή μία από τις συνιστώσες μπορεί να χαρακτηριστεί κύριος/-α, ενώ ο/η άλλος/-η έχει απλώς παρεπόμενο χαρακτήρα, η απόφαση δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ πρέπει να στηρίζεται σε μία και μόνο ουσιαστική νομική βάση, ήτοι εκείνη που επιβάλλει ο κύριος ή πρωτεύων σκοπός ή συνιστώσα.

4.2.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Ο κύριος σκοπός και το περιεχόμενο της προβλεπόμενης πράξης αφορούν το περιβάλλον.

Ως εκ τούτου, η ουσιαστική νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης είναι το άρθρο 192 παράγραφος 1.

---

[7] Απόφαση του Δικαστηρίου, της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, σκέψεις 61 έως 64.

4.3. Συμπέρασμα

Νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης θα πρέπει να είναι το άρθρο 192 παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

2023/0074 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την υποβολή πρότασης τροποποίησης του παραρτήματος I της σύμβασης περί της διατήρησης των αποδημητικών ειδών που ανήκουν στην άγρια πανίδα (CMS), ενόψει της 14ης συνεδρίασης της διάσκεψης των μερών

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 192 παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η σύμβαση περί της διατήρησης των αποδημητικών ειδών που ανήκουν στην άγρια πανίδα (στο εξής: σύμβαση) συνήφθη από την Ένωση με την απόφαση 82/461/ΕΟΚ του Συμβουλίου[5] και άρχισε να ισχύει την 1η Νοεμβρίου 1983.

(2) Δυνάμει του άρθρου XI της σύμβασης, η διάσκεψη των μερών μπορεί να εγκρίνει αποφάσεις για τροποποίηση των παραρτημάτων I και II της σύμβασης.

(3) Η διάσκεψη των μερών, κατά τη δέκατη τέταρτη συνεδρίασή της, που θα διεξαχθεί από τις 23 έως τις 28 Οκτωβρίου 2023, μπορεί να εγκρίνει τέτοιες τροποποιήσεις. Η γραμματεία της σύμβασης έχει ενημερώσει τα μέρη της σύμβασης ότι οιαδήποτε πρόταση τροποποίησης πρέπει να κοινοποιηθεί, σύμφωνα με το άρθρο XI παράγραφος 3 της σύμβασης, έως τις 26 Μαΐου 2023. Η Ένωση, ως συμβαλλόμενο μέρος της σύμβασης, δύναται να υποβάλει τέτοιες προτάσεις.

(4) Είναι σκόπιμο να καθοριστεί η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης για την υποβολή προτάσεων τροποποίησης των παραρτημάτων της σύμβασης, δεδομένου ότι η απόφαση της διάσκεψης των μερών θα είναι δεσμευτική για την Ένωση.

(5) Η συμπερίληψη της φώκαινας της Κυρίως Βαλτικής, *Phocoena phocoena*, στο παράρτημα I της σύμβασης είναι επιστημονικά έγκυρη λόγω της κατάστασης διατήρησής της ως κρίσιμα απειλούμενο είδος, σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης και τη δέσμευση της Ένωσης για διεθνή συνεργασία για την προστασία της βιοποικιλότητας.

(6) Ως εκ τούτου, η Ένωση θα πρέπει να υποβάλει σχετική πρόταση τροποποίησης του παραρτήματος I της σύμβασης. Η Επιτροπή θα πρέπει να κοινοποιήσει την πρόταση στη γραμματεία της σύμβασης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Ενόψει της δέκατης τέταρτης συνεδρίασης της διάσκεψης των μερών της σύμβασης περί της διατήρησης των αποδημητικών ειδών που ανήκουν στην άγρια πανίδα, η θέση της Ένωσης είναι η υποβολή πρότασης τροποποίησης του παραρτήματος Ι της σύμβασης ώστε να συμπεριληφθεί η φώκαινα της Κυρίως Βαλτικής, *Phocoena phocoena*.

2. Η Επιτροπή, εξ ονόματος της Ένωσης, κοινοποιεί την πρόταση αυτή στη γραμματεία της σύμβασης.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Επιτροπή.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος